

Lapset ja nuoret

5.2.2026

Dnro 6464-2023
(00 01 02)**Vastaus valtuutettu Alice Girsin ym. aloitteeseen nuorten jengiytymisen ehkäisemiseksi**

Hankepäällikkö Kirsi Kojonkoski 2.2.2026:

Valtuutettu Alice Girs ym. ovat 18.9.2023 tehneet aloitteen nuorten jengiytymisen ehkäisemiseksi. Aloitteessa esitetään, että Turun kaupunki ottaa tehtäväkseen olla edelläkävijä katujengirikollisuutta vastaan käytävässä taistelussa ja alkaa selvittää tehokkaampia keinoja estääkseen nuoria ajautumasta tällaisen toiminnan pariin.

Aloitteessa kuvattu huoli nuorten väkivaltaisesta ja ryhmämuotoisesta häiriö- ja rikoskäyttäytymisestä on perusteltu. Huoli nuorten katujengeistä nousi Suomessa laajemmin esiin, kun poliisi alkoi tunnistaa ja raportoida ilmiötä systemaattisemmin vuosina 2021-2022. Nuorten häiriökäytös ja jengiytyminen olivat vahvasti esillä mediassa, ja Turun kaupunki alkoi ratkoa tilannetta jalkautuvaa työtä ja moniammatillista tilannekuvaa vahvistamalla. Lisäksi kaupunki sai ulkoista rahoitusta kolmeen nuorten jengiytymisen ja häiriökäyttäytymisen ehkäisyyn tähtäävään hankkeeseen. Näissä hankkeissa vuosina 2023-2025 luotiin turvallisuusohje koulujen ja oppilaitosten häiriö- ja kriisitilanteisiin sekä vahvistettiin moniammatillista poliisin, sosiaalityön ja terveydenhuollon ammattilaiset kattavaa ankkuritiimiä nuorisotyöllä. Lisäksi pilotoitiin Turun kaupungin ja Lounais-Suomen poliisilaitoksen yhteistä poliisikoordinaattorin tehtävää sekä konfliktitilanteiden ratkaisujen kartoittamisessa ja toteuttamisessa mukana olevaa turvallisuustiimiä. Turun keskustan tilannetta rauhoittamaan pilotoitiin nuorille suunnattua, perjantai- ja lauantai-iltaisin auki olevaa yökahvilaa.

Suomessa nuorisorikollisuus on polarisoitunut: valtaosa nuorista voi hyvin eikä syyllisty rikoksiin, mutta pieni ryhmä tekee yhä vakavampia tekoja, joissa korostuvat ryhmäväkivalta, nöyryyttäminen, ryöstöt ja videoiden levittäminen somessa. Ilmiön taustalla on tutkimusten mukaan useiden tekijöiden kasauma: puutteita perustarpeissa, mielenterveyden haasteita, päihteiden käyttöä, turvattomuutta, koulupoissaoloja ja eriytyneiden asuinalueiden vaikutuksia.

Turussa ilmiöön on viime vuosina vastattu määrätietoisesti laajalla, monialaisella kokonaisuudella. Työtä tehdään sekä ennalta ehkäisevästi, varhaisesti puuttuen, että vakaviin tilanteisiin reagoiden. Työssä huomioidaan eri toimijoiden lainsäädännölliset vastuut ja mahdollisuudet. Kaikki toimet pohjautuvat pormestariohjelmaan, jonka mukaan "Turussa turvallisuus perustuu kohtaamiseen ja turvattomuuden juurisyiden ratkomiseen."

Vuonna 2026 Turun kaupungin toimintamalli perustuu ymmärrykseen siitä, että yksikään toimija ei voi yksin torjua nuorten jengiytymistä – ilmiö edellyttää yhteistä tilannekuvaa ja koordinoitua toimintaa.

- Turun kaupunki jatkaa moniammatillisen turvallisuustiimin kehittämistä, ja tavoitteena on juurruttaa toimintamalli valtuustokauden aikana. Tiimi on mukana ratkomassa kompleksisia konflikti- ja väkivaltatilanteita.
- Poliisikoordinaattorin työ jatkuu ja tehtävä painottuu erityisesti alle 15-vuotiaiden rikollisuuden ehkäisyyn, tiedonkulun lisäämiseen sekä yhteistyön vahvistamiseen.
- Turku on mukana Turun pääpoliisiaseman ankkuritiimissä kahden nuorisotyöntekijän voimin. Toinen nuorisotyöntekijöistä työskentelee yli kuntarajo-



Lapset ja nuoret

5.2.2026

Dnro 6464-2023
(00 01 02)

jen. Nuorisotyön lisäksi tiimissä on poliiseja, sosiaalityöntekijöitä ja -ohjaajia sekä terveydenhoitaja, joiden kanssa tehdään yhteistyötä rikoksilla oireilevien nuorten kanssa.

- Yökahvilan vaikutukset häiriökäyttäytymisen vähenemiseen ovat olleet myönteisiä ja toiminta jatkuu järjestöjen toteuttamana ostopalveluna.
- Turun kaupunki on mukana kansallisessa sisäministeriön koordinoimassa Nuoriso- ja jengirikollisuuden ehkäisyn ja torjunnan yhteistyö- ja koordinaatioryhmässä. Ryhmän tavoitteena on tehostaa viranomaisten ja muiden toimijoiden edellytyksiä ehkäistä ja torjua nuoriso- ja katujengirikollisuutta.

Turun kaupunki jakaa aloitteessa esitetyn huolen ja toimii aktiivisesti moniammatillisessa nuorten rikollisuuden ehkäisyssä. Kaupunki jatkaa työtä koh- ti entistä yhtenäisempää ja vaikuttavampaa kokonaisuutta vahvistamalla tur- vallisuustiimiä, syventämällä yhteistyötä poliisin ja hyvinvointialueen kanssa sekä kehittämällä tilannekuvaa, ennaltaehkäisyä ja nuorten kohtaamisen ra- kenteita.

Anu Parantainen
lasten ja nuorten palveluiden johtaja